

LAKIALOITE 61/2001 vp

Laki rikoslain 3 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Rikosoikeudellisen vastuun ikäraja on Suomessa 15 vuotta. Alle 15-vuotiaan rikoksentekijän osalta voidaan ryhtyä vain lastensuojelulain (683/1983) ja siihen rinnastettavien lakien mukaisiin toimenpiteisiin. Myös rikosten tutkimisessa alle 15-vuotiaisiin kohdistetut toimenpiteet poliisin taholta ovat rajoitettuja ja perustuvat yhteistyöhön sosiaaliviranomaisten kanssa.

Suomalainen lainsäädäntö poikkeaa edellä esitetyssä suhteessa varsin monen Euroopan unionin maan lainsäädännöstä. Niissä rikosoikeudellisen vastuun ikäraja on huomattavasti alempi ja tästä esimerkkinä Englanti, jossa joitakin vuosia sitten tuomittiin 10- ja 11-vuotiaat lapset murhasta vankeustuomioihin.

Vuosi vuodelta rikosoikeudellisen vastuun ikärajan alentamiseen on meilläkin tullut lisää paineita. Yhä nuoremmat syyllistyvät törkeisiin rikoksiin. Tästä esimerkkinä on joitakin päiviä sitten Keravalla tapahtuneet surmatyöt, joissa

yksi tekijöiksi epäillyistä oli 14-vuotias. Syylliseksi todettunakaan hän ei kuitenkaan joudu rikosoikeudellisen vastuun kohteeksi. Vastaaventyypisiä esimerkkejä erityisesti lievempien rikosten osalta ja myös vielä nuorempia rikoksentekijöitä koskien on maassamme tuhkatihään ja yhä kasvavassa määrin.

Rikosoikeudellisen vastuun ikärajaa on siis laskettava ja ryhdyttävä lisäksi nopeasti räätälöimään alentamisen vaatimia uusia rangaistusmalleja muutoksen kautta rangaistuksen piiriin tuleville. Sen lisäksi, että ikärajan alentamista koskeva muutos ehdotetaan rikoslain (39/1889) 3 lukuun, sen toteuttaminen vaatii muutoksia useihin muihin lakeihin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 3 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 3 luvun 1 §:n 1 momentti ja 2 §, sellaisina kuin ne ovat 3 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 263/1940 ja 2 § laissa 613/1974, seuraavasti:

3 luku

Perusteista, jotka poistavat teon rangaistavuuden tai sitä vähentävät

1 §

Teko, joka muuten on rangaistava jääköön rankaisematta, jos sen tekee kolmeatoista vuotta nuorempi lapsi.

-----

2 §

Jos kolmeatoista mutta ei kahdeksaatoista vuotta täyttänyt tekee rikoksen, on tuomittava, milloin rikoksesta olisi saattanut seurata elinkautinen vankeusrangaistus, vankeutta vähintään kaksi ja enintään kaksitoista vuotta. Jos rangaistukseksi on säädetty määräaika vankeutta tai sakkoa, on tuomittava enintään kolme neljännesstä säädetystä ankarimmasta rangaistuksesta ja vähintään pienin määrä, jonka sitä rangaistusta saa 2 luvun mukaan tuomita.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____ .

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2001

Sulo Aittoniemi /alk